

Harcemistrzyni Maria Gzemiakowa z d. Bobroniczówna
~~prezydent~~ ^{zadek} Maryna ^{II} urodziła się w 1897 r. w DOBRONICY
 na Polesiu z ojca Karimienko rolnika i matki Karimieny
 z ZASADZI ^{Kich} SKETCH. Ukończyła w MOŁODOHIE szkołę gospodar-
 clarską a następnie na Wołyńskim kursu nauczycielskim
 w tym zakresie pracowała w latach 1917-1918.

W roku 1920 ukończyła kurs siostr PCK i wstąpiła
 do Ochotniczego Batalionu Harcemistrzyń.

W lipcu 1920 roku do tego batalionu wraz z Oddziałem
 Ochotniczym Harcemistrzyń krakowskiej oddziały Józef Gzemiak, ^{czarny}
 próżniejszy mąż Marii. W wyniku zaistniałej, krytycznej
 sytuacji na froncie, batalion został wycofany do Warszawy.
 Pod koniec sierpnia zorganizowano przez Józefa
 Gzemiaka kompanie marszone w skład których wchodziły
 różni i sanitariuszki a wśród nich i Bobroniczówna
 pod dowództwem dowódcy batalionu por R. Korolca
 wymaszerowały na front. W Ostrowie Komarów jako
 kompanie szturmowa weszła w skład 201 Ochotniczego
 pp, przechodziła ciężkie boje w walkach o Grodno,
 padając zabiła i ranni. Sanitariuszki wchodziły do domów,
 opatrując rannych i walczyły nad nimi medycznie
 epicko. Marię opatrzył rany ^{użyła} „czarnego”

201 Ochotniczy pp przemianowany na 2 Wileńską,
 działając w Grupie Operacyjnej gen. Aleksandra Żeligowskiego
 bierze udział w walkach, w których wzięła się udziału osi
 Ejszysze, Wilno, Stare Troki, tu toczy się najcięższe
 boje. W toku tych walk po uzyskaniu rann
 na front powołał „czarny”, znowu wyrosnąć się

Ejszysze

odwaga i męstwem za co odznaczony został po raz drugi Krzyżem Walecznych.

Walki dobiegły końca, 22 grudnia 1920 roku kompania szturmowa teraz już 6 Harcerskiej pp Wejsk Litwy Środkowej w rejonie Landratowe konwazy swój "Sen o szpadzie". Sen ziszczył się, Polska jest wolna.

Chłopcy i dziewczęta, drukarzy i drukarnie wyrzadzają się do swych rodzinnych domów. Maria Bobrowiczówna i Józef Grzesiak postanowili zostać w Wilnie, na tej Ziemi o wolność której walczyli.

30 czerwca 1921 roku w kasynie św. Armii odbył się ślub Marii Bobrowiczówny i Józefa Andrzeja Grzesiaka, świadkami byli drukarz Zagaitisówna z Wilenskiej Drużyny Harcepek i druk S. Stanek bliski przyjaciel - towarzysze Grzesiaka z Czarnej 13 Krakowskiej i z kompanii szturmowej.

Grzesiak obejmuje prowadzenie drużyny harcerskiej, którą przemianowuje na Czarne 13 Wilenskiej a w jednym z pokoi swego mieszkania za zgodą drukarni Maryny tworzy izbę harcerską.

Maryna bezinteresywnie na własnej maszynie szyje dla drużyny koszulki, plecaki i namioty.

"Nie wytrzymywałoby maszyno, psowałyby igły i noży się mi. Tylko Maryna może dohodzita." (Najmnie ma "Czarnego" o Marynie)

Biorąc przykład z matki Maria obejmuje prowadzenie drużyny harcepek które w 1934 roku

przyjmując nazwę 13 żeńskiej Wileńskiej Drużyny
Harcerek im. Biskupa Włodysława Baranowskiego,
tej drużynie przetrwała wierność do ostatnich dni swego
życia.

Pracę harcerską to nie tylko prowadzeniu drużyny,
Maria pełni obowiązki instruktorki, komendantki
Hufca i członkini Komendy Chorzewi Wileńskiej.

W 1922 roku przychodzi do niej syn, który ma
chrzest otrzymane imiona Józef, Stefan.

Maria, nauczycielka z zawodu stała się dla
ludzi oświaty, zorganizowała kilkadziesiąt
tematycznych bibliotek, była jedną z krzewiwolek
w okresie powojennym Kultury na Litwie Wileńskiej.

11 listopada 1930 roku na jej cześć b. żołnierz
Wileńskiej Baony Harcerskiej, generał Szymon
Żeligowski udzielił jej najwspanialszego wyróżnienia
żołnierskiego tego oddziału. ^{Maryja} Maria stała w jednym
szeregu z synem mężem, oboje z ręką generała
otrzymali medale przez Kapitułę Krzyża
Zastępcy Litwy Środkowej odznaczenia.

Przed wybuchem II wojny światowej Maria jako
członkini Komendy Chorzewi Wileńskiej jest
krainikiem referatu przygotowania do obrony kraju.
Jest jedną z czołowych organizatorek Pogotowia Harcerskiego
Chorzewi Wileńskiej, mającego na celu szkolenie
drużyn w zakresie służby sanitarnej, pierwszej
pomocy, gospodarczej, obrony przeciwlotniczej
i przeciwgazowej oraz służby opiekuńczej.

W czasie okupacji zostaje żołnierzem ŻWZ, nadal prowadzi swoje działalności harcerską, organizuje z dziewczętami warszawijskich na kursy Tajnego Harcerstwa, nowe zestawy. Wraz z innymi harcerkami jest bardzo czynna w przedmiotu pomocy więźniom.

Samą wraz z (koleżankami) dziewczynami wzięła na kursach szkolnictwa przetrzebnego.

Wiosną zimą 1941/42 na konspiracyjne zajęcia w Warszawie - powstanie braw i reszt prowadzenia walki. Zajęcia odbywały się w mieszkaniu druhny Jadwigi Dudzińskiej przy ul. Wileńskiej. Drugie zajęcia żołnierzy ŻWZ, AK społeczeństwa obywatelskiego w cmentarzu Nowe Rossa, śmierć powstania wskutek odwołania rany podczas operacji "Ostra Brama".

W mieszkaniu Gzosiaków czynny był punkt "kontaktowy", prowadziła się tu praca magazyńska braw.

Długo choroba 24 marca 1942 r. przerwała krótko ale jakże bogate, intensywne, ofiarne, pełne poświęceń dla Ojczyzny, młodzieży, bliznich i rodnym życie.

Na Nowych Rossach na wysokości stacji pętli naprobue a na niej Krzyż i stylizowane harcerskie litie w promieniach słońca i napis

Z Bobrowia
Maryna Gzosiakowa

Harcerka
Dzielnicy 13 Wileńskiej Dzielnicy Harcerskiej
Mieszkała w Warszawie o imieniu
urodzona w 1897 r. na Wileńszczyźnie
odeszła na wieść w nocy 24. III 1942 r.

Jej i druhnie Jadwidze szumie nasze wileńskie serce.

Stwierdzenie Prawdy i Dobrych Czynów
Pamięć i Szczęście
Pamięć i Szczęście
Pamięć i Szczęście